

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Kontrolóri zistili nehospodárne použitie financií v sume takmer 900-tisíc eur

Najvyšší kontrolný úrad SR (NKÚ) uskutočnil kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy. Cieľom kontrolnej akcie bolo zlepšiť činnosť verejnej správy a zvýšiť spokojnosť občanov, ako aj transparentnosť a hospodárnosť pri použití verejných prostriedkov. V 26 prípadoch kontrolóri odstúpili svoje zistenia a výsledky kontroly príslušným orgánom na ďalšie konanie.

Na základe podnetov od občanov, poslancov a iných inštitúcií, ktorí poukázali na zlé hospodárenie predovšetkým v oblasti územnej samosprávy, kontrolóri preverili 38 subjektov, z toho 30 obcí, mesto Šahy, mestskú časť Bratislava – Petržalka, štyri rozpočtové organizácie zriadené vyššími územnými celkami a dve obchodné spoločnosti založené mestom Púchov. Pomerne vysoký počet podnetov zameraných na samosprávu doručených najvyššej kontrolnej inštitúcii vychádza zo skutočnosti, že v územnej samospráve okrem NKÚ nejestvuje iný nezávislý orgán kontroly verejných financií.

Kontrolóri preverili súlad hospodárenia so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom štátu a územnej samosprávy. Predmetom kontroly bol zároveň vnútorný kontrolný systém, kontrolóri využili aj poznatky z vykonaných kontrol najmä hlavnými kontrolórmí obcí, pričom subjekty vyberali na základe rizikovej analýzy, informácií doručených na úrad a vyhodnotených v priebehu rokov 2014 a 2015. NKÚ zistil pochybenia až v 1 077 prípadoch, 28 subjektom navrhol 129 odporúčaní na odstránenie nedostatkov. Subjekty prijali 454 opatrení, čiže priemerne 12 opatrení na jeden kontrolovaný subjekt.

Kontrolné zistenia

Kontrola preukázala predovšetkým porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktoré vo viacerých prípadoch viedlo aj k porušeniu finančnej disciplíny (v celkovej sume 1 445 903 eur), najmä nehospodárnym a neefektívnym vynakladaním verejných prostriedkov v sume takmer 899-tisíc eur, a to v 15 prípadoch. Napríklad zaviazaním sa k takým úhradám záväzkov, ktoré neboli kryté v bežnom rozpočte (Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja – 754 029 eur), nevymáhaním neuhradeného nájomného (Viničné – 58 607 eur), pri čerpaní nenávratného finančného príspevku (Plavé Vozokany – 34 396 eur), nevykonaním verejného obstarávania na tovary, práce a služby (Čižatice – 5 785 eur).

Takmer polovica kontrolovaných subjektov (17) nedodržala ustanovený alebo určený spôsob nakladania s prostriedkami dokopy za vyše 241-tisíc eur, keď napríklad uvoľnili prostriedky na úhrady, ktoré neboli kryté z rozpočtu (Ostrý Grúň – 38 426 eur, Banský Studenec – 28 114 eur, Gemerské Teplice – 7 544 eur), poskytli pôžičku fyzickej osobe na stavbu rodinného domu, ktorá nebola vrátená a bola premlčaná (Červenica – 12 285 eur). V 12 prípadoch obce poskytli preddavok, ktorý nemali v zmluve písomne dohodnutý, a to spolu vo výške 71 015 eur. Niektoré obce porušili pravidlá a podmienky pri poskytovaní dotácií z rozpočtu spolu za 55 099 eur. Verejné prostriedky nad rámec schváleného rozpočtu použilo 13 subjektov dokopy za 69 387 eur.

Daniela Bolech Dobáková, hovorkyňa

Najvyšší kontrolný úrad SR, Priemyselná 2, 824 73 Bratislava

tel: +421 2 501 14 451, mobil:+421 918 765 103, e-mail: daniela.bolech@nku.gov.sk,

www.nku.gov.sk, twitter.com/NKUSR

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Kontrolóri zistili, že účtovníctvo nebolo vedené správne, úplne preukázateľne a zrozumiteľne, účtovné doklady neobsahovali všetky zákonom predpísané náležitosti. Obce nezverejnili zámer predať a prenajať majetok, prenechali majetok do užívania právnickej osoby bez uzatvorenia písomnej nájmovej zmluvy alebo uzatvorili nevýhodnú zmluvu o prenájme majetku. Zákon o verejnom obstarávaní kontrolované subjekty najčastejšie porušili tým, že pri zadávaní zákaziek nepoužili postupy vo verejnom obstarávaní alebo pri zadávaní zákaziek neuplatňovali princíp rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie uchádzačov, princíp transparentnosti a hospodárnosti, alebo rozdelili zákazku, aby znížili predpokladanú hodnotu zákazky. Ďalšie obce porušili zákon o obecnom zriadení obce napríklad tým, že právny úkon uzatvorenia zmluvy nebol schválený obecným zastupiteľstvom. V niektorých prípadoch nemali vytvorený účinný systém vnútornej kontroly.

NKÚ v 26 prípadoch odstúpil výsledky kontroly príslušným orgánom na ďalšie konanie. Podozrenie zo spáchania trestného činu kontrolóri konštatovali v prípade obcí Čižatice, Nemčice, Bernolákovo, Vtáčkovce ako aj Mestského bytového podniku v Púchove. Správe finančnej kontroly boli adresované prípady porušenia finančnej disciplíny obcí Mirkovce, Myslina, Nemčice, Gemerské Teplice, Ostrý Grúň, Zámotov, Ondrejovce a SOŠ podnikania v Trenčíne. Daňový úrad prevzal prípady v súvislosti s porušením zákona o účtovníctve obcí Nemčice, Ondrejovce, Zemné a podozrenie z neplnenia daňových povinností sa ukázalo u fyzickej osoby v obci Vtáčkovce. Úrad pre verejné obstarávanie dostal oznámenie vo veci porušenia zákona o verejnom obstarávaní v obciach Kostolište, Myslina a Červenica.

Za porušenie finančnej disciplíny Ministerstvo financií SR uložilo obci Viničné pokutu 500 eur. V prípade obce Ondrejovce a obce Nemčice vydala príslušná správa finančnej kontroly oznámenie o nezačatí správneho konania z dôvodu nekompetentnosti. V prípade obce Nemčice vydal príslušný daňový úrad oznámenie o zaradení tohto subjektu do plánu kontrol.

Odporúčania

NKÚ odporúča výborom Národnej rady SR iniciovať zmenu zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy tak, aby mal Úrad vládneho auditu právomoc ukladať pokuty a vymáhať odvody za porušenie finančnej disciplíny aj v prípadoch verejných prostriedkov samosprávy, nielen verejných prostriedkov štátneho rozpočtu a prostriedkov Európskej únie. Podľa doterajšej právnej úpravy Ministerstvo financií SR môže subjektu, ktorému vyplývajú povinnosti z tohto zákona, uložiť pokutu za ich nesplnenie. Najvyššia kontrolná inštitúcia zároveň odporúča iniciovať zmenu zákona o združovaní občanov tak, aby sa pri registrácii občianskeho združenia, ktoré má odlišné sídlo od bydliska niektorého z členov prípravného výboru, vyžadoval súhlas vlastníka nehnuteľnosti, ktorej sa adresa sídla združenia týka. Aktuálne sa pri registrácii združenia nevyžaduje súhlas vlastníka príslušnej nehnuteľnosti.